

NAVODILA ZA IZDELAVO LETNEGA PROGRAMA (LPR) IZVAJANJA RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V LETU 2014

Letni program o izvajanju ribiškega upravljanja se izdelava na obrazcih predpisanih v Pravilniku o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008), ki so dostopni tudi za »on line« vnos v spletni aplikaciji Ribkat na povezavi <https://webapl.mkgp.gov.si/apex/f?p=146>, meni LPR.

Letni program LPR 2014 se v aplikaciji Ribkat lahko izdelava na dva načina: s pripravo in vnosom posameznih zapisov na standarden način (vsak zapis se kreira s funkcijo »Ustvari«) ali z uporabo enega od prejšnjih LPR, ki nam potem služi kot predloga za LPR 2014. Z ukazom »Kopiraj« obstoječi – stari LPR (na primer LPR 2013 ali LPR 2012) izberemo za osnovo novemu LPR. V tem primeru bomo v kopiji, ki jo izberemo za osnovo pri pripravi LPR 2014, samo ustrezno spremenili določene podatke – vrednosti posameznih spremenljivk. Dostop do te funkcije je omogočen s klikom na gumb »Kopiranje« (Vpis, Pregled ali Kopiranje) na začetni strani modula LPR. Omogočeno je kopiranje tabel z izpolnjenimi podatki LPR 2013 v LPR 2014 ali LPR 2012 v LPR 2014. Na ta način prihranimo precej časa, saj ni treba vseh zapisov kreirati na novo, ampak se jih le ustrezno spremeni oziroma briše tiste, ki niso ustrezni za leto 2014.

Ocena stanja. Oceno stanja vpišemo v obrazec »Mnenja«, ki se nahaja v meniju LPR na zadnjem mestu med obrazci. Vpisujemo lahko neposredno v za to namenjeno okno ali pa vsebino kopiramo (copy/paste) iz wordovega dokumenta, ki smo ga pripravili že prej.

Ocena stanja izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem okolju vsebuje:

- osnovne značilnosti izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem letu;
- skladnost izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem letu z ribiško-gojitvenim načrtom;
- doseženo raven načrtovanih ciljev in usmeritev;
- vzroke za morebitne spremembe ribiškega upravljanja.

Odvzem spolnih celic

Podatke o predvidenem odvzemu spolnih celic se vpišuje v obrazec »Odvzem spolnih celic in določitev oblike in mesta smukanja«. V ta obrazec vpišujemo podatke o odvzemu spolnih celic samo v primeru, da načrtujemo odvzem prostoživečim ribam iz narave, ne glede ali jih bomo smukali na licu mesta na terenu ali kasneje v ribogojnici in potem te ribe vrnili nazaj v vodo, kjer so bile izlovljene. Vpišejo se podatki o revirju iz katerega nameravate odlavljati plemenke oziroma mestu smukanja, vrsti rib, predvidenem številu odlovljenih samic (♀) in samcev (♂), predvidenem številu osmukanih iker, namenu smukanja (nadaljnja gojitev za poribljavanja v lastnem ribiškem okolju, nadaljnja gojitev za prodajo, prodaja iker, za sonaravno gojitev), pod opombo vpišite mesto gojitve (vališče).

Odvzem spolnih celic ribam iz plemenske jate, ki jo vzdržujemo v ribogojnici več let, v tej tabeli ne prikazujemo ampak se o tem poroča v Centralni register akvakulture in komercialnih ribnikov (CRA).

Odlovi

Podatke o predvidenih odlovih se vpišuje v obrazec »Odlovi v gojitvenih revirjih za sonaravno gojitev«. Vpišejo se predvideni odlovi v gojitvenih revirjih za sonaravno gojitev domorodnih vrst rib. Vpišite vse gojitvene revirje, ki so v letu 2014 predvideni za odlov, kakšen način sonaravne gojitve je v njih predviden (klasičen – z vlaganji zaroda in nato odlovi mladice ali novi način – z odlovi mladice brez predhodnih vlaganj zaroda), katera vrsta rib bo

predmet sonaravne gojitve, poreklo rib (ribe iz lastnega ribiškega okoliša, ribe od plemenk iz drugega ribiškega okoliša, ribe pridobljene iz gojitve v drugih ribogojnih obratih ali iz tujine), pod opombo pa vpišite iz katerega ribiškega okoliša oziroma ribogojnega obrata izvirajo plemenke, ki so osnova za sonaravno gojitev.

V primeru, ko izvajalec ribiškega upravljanja ne more zagotoviti ustreznega zaroda potočne postrvi za sonaravno gojitev v gojitvenih revirjih, se ta nadaljuje brez poribljavanja zaroda v začetni fazi ciklusa, torej samo z odlovi. Pri tem se izlovljene odrasle potočne postrvi prenesejo v ribolovne revirje, medtem ko se izlovljene mladice žive vrne nazaj v gojitveni potok (novi način sonaravne vzreje – In). Druge, domorodne spremljevalne vrste, ki so pri elektroodlovu izlovljene se po končanem odlovu vrnejo nazaj v vodo, tujerodne pa se izločijo. Odseke potokov, kjer so bile na podlagi genetskih raziskav ugotovljene čiste populacije potočne postrvi donavskega tipa, se takoj razglasi za rezervate genetskega materiala (R4) in se v njih zaradi zaščite dragocenega genetskega potenciala ne posega. Poseganje v te populacije potočne postrvi je do sprejema celovite strategije ali do izdaje ustreznega strokovnega mnenja ZZRS prepovedano. To pomeni prepoved odvzema spolnih celic, prepoved prenašanja posameznih osebkov v ribogojnice ali druge revirje lastnega ali drugega ribiškega okoliša, prepoved različne gospodarske rabe vode (MHE,...) in drugih posegov v vodni prostor.

Poribljavanja

Podatke o predvidenih poribljavanjih se vpisuje v obrazec »Poribljavanja v gojitvene in ribolovne revirje«. Vpišejo se poribljavanja posameznih vrst rib v gojitvene in ribolovne revirje. Vpišite vse gojitvene in ribolovne revirje v katerih so predvidena poribljavanja v letu 2014, predvidene vrste rib in njihove velikostne kategorije. Pomemben podatek je poreklo rib, kjer so na voljo naslednji odgovori: ribe iz lastnega ribiškega okoliša, ribe od plemenk iz drugega ribiškega okoliša, ribe pridobljene iz gojitve v drugih ribogojnih obratih. V polje »Vir dobave« vpišite v katerem ribogojnem obratu naj bi bile vzgojene ribe oziroma zarod za predvidena poribljavanja. V primeru uvoza iz tujine vpišite državo v kateri nameravate kupiti ikre/ribe. Vpišite vrsto poribljavanja (dopolnilno, sanacijsko, sonaravna gojitev, vzdrževalno) in predvidene velikostne kategorije (ikre z očmi, zarod do 5 cm, 5 do 9 cm, 9 do 12 cm, 12 do 15 cm, 15 do 20 cm, 20 do 25 cm, 25 do 30 cm, 30 do 35 cm, 35 do 40 cm, 40 do 45 cm, 45 do 50 cm, nad 50 cm).

V primeru sonaravne gojitve mladice potočne postrvi v gojitvenih potokih naj ta v bodoče praviloma poteka samo s poribljavanjem zaroda potočne postrvi z ustreznim poreklom. Ta mora izvirati iz plemenk znanega porekla in po genotipu čim bolj ustrezati lokalni populaciji potočne postrvi ribiškega okoliša oziroma območja. V skladu s Pravilnikom o gojitvi rib za poribljavanja, si morajo ribogojnice v katerih se gojijo ribe za poribljavanja, od 1.1.2012 za tako gojitev pridobiti dovoljenje ministra. Zagotoviti je treba, da se tako vzrejene ribe, namenjene poribljavanjem, ne prenašajo izven ribiškega območja. V primeru, da je komunikacija med populacijami rib dveh ribiških območij, po naravni poti omogočena, se lahko za plemenke in poribljavanja izjemoma uporabi ribe iz drugega ribiškega območja. Tak primer sta savinjsko in srednjesavsko RO, kjer so populacije med seboj v stiku po naravni poti. Obratno pa sta populaciji potočne postrvi v Dravi in Savi med seboj geografsko ločeni in nista v naravnem stiku.

Ribolovni režim

Ribolovni režimi v posameznih ribiških okoliših so prilagojeni specifičnim lastnostim okoliša in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režim v posameznem ribiškem revirju je na podlagi specifičnih

ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo, določenega s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010). Lovne mere in varstvene dobe za posamezne vrste so zaradi višje stopnje njihove zaščite v posameznih ribiških okoliših in ribiških revirjih lahko strožje od predpisanih v pravilniku in se določijo v RGN.

Nočni ribolov se lahko izvaja na posebej za to določenih mestih oziroma odsekih. Mesta za nočni ribolov se določijo v RGN in so sestavni del ribolovnega režima.

Podatke o ribolovnem režimu se vpisuje v obrazec »Ribolovni režim«. Vpišite ribolovni režim za posamezne vrste rib in revirje, najmanjšo lovno mero v cm, dovoljen dnevni uplen, način ribolova in varstveno dobo. V stolpcu način ribolova uporabite šifrant, ki je na voljo v tabeli (beličarjenje, lov s čolna, muharjenje-brezalustnik, muharjenje-potezanka, muharjenje-suha muha, talni ribolov, vijačenje, vodna kroglica, drugo). Tujerodne vrste rib, ki v pravilniku nimajo lovne mere in varstvene dobe, se lovijo brez omejitev, oziroma v skladu z ribolovnimi režimi v posameznih ribiških okoliših oziroma revirjih.

Število predvidenih ribolovnih dni

Obseg ribolova in ribolovni pritisk morata biti prilagojena naravni reprodukciji v posameznih delih ribiškega okoliša in se lahko povečata na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone.

Podatke o predvidenem številu ribolovnih dni se vpisuje v obrazec »Število predvidenih ribolovnih dni«. Vpišite predvideno število ribolovnih dni ločeno za salmonidne dni, ciprinidne dni in ločeno za ribolovne dneve predvidene za lov sulca v posameznih ribolovnih revirjih. V stolpec vrsta ribolovnega dne vpišite izberite ustrezen odgovor iz seznama: salmonidi, ciprinidi, sulci. V stolpec vrsta ribiča vpišite ustrezen odgovor iz seznama in sicer: člani, domači turisti, drugi člani, tuji-turisti, mladi ribiči. Predvideno število ribolovnih dni vpišite ločeno za ribolovne dneve glede na naravni prirast v revirju oziroma povečane na račun predvidenih dopolnilnih poribljavanj.

Predvideni uplen posameznih ribolovnih vrst rib

Pri določanju obsega ribolova se uravnava največji dovoljeni uplen domorodnih vrst rib in določi obseg ter način izločanja tujerodnih, posebno še invazivnih vrst rib. Povečan ribolovni pritisk se kompenzira z dodatnim-dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih (šarenka, krap) vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih populacij rib.

Podatke o predvidenem uplenu se vpisuje v obrazec »Predvidevani uplen posameznih ribolovnih vrst«. Vpišite predvideni uplen posameznih vrst rib v posameznih ribolovnih revirjih po številu in masi (kg).

Ribiška tekmovanja

Ribiška tekmovanja se lahko izvajajo samo na tekmovalnih trasah, ki so določene v RGN. Tekmovanja se izvedejo na podlagi pravil, ki jih pripravi Ribiška zveza Slovenije in morajo biti usklajena s pravili Svetovne ribiške konfederacije (CIPS) oziroma njenih zvez. Organizator ribiških tekmovanj mora ribiški inšpekciji poslati časovni načrt tekmovanj najmanj 14 dni pred prvo tekmo v nizu in nato poročati o rezultatih. Poročilo o izvedenih ribiških tekmovanjih je sestavni del letnega poročila o izvajanju letnega programa ribiškega upravljanja.

Podatke o predvidenih tekmovanjih se vpisuje v obrazec »Določitev vrste in obseg tekmovanja«. Vpišite vsa predvidena tekmovanja po posameznih revirjih oziroma tekmovalnih trasah vašega ribiškega okoliša, njihov predvideni datum, način ribolova in vrsto tekmovanja. V polju Revir-tekmovalna trasa iz seznama izberite ustrezen odgovor - revir. V polju način ribolova izberite ustrezen odgovor iz priloženega seznama.

Usposabljanja v ribištvu

Podatke o predvidenih usposabljanjih se vpisuje v obrazec »Usposabljanja v ribištvu«. Vpišite vse vrste predvidenega strokovnega usposabljanja v ribištvu, ki jih načrtujete v prihodnjem letu in predvideno število kadrov, ki jih nameravate usposablјati.

Čuvajska služba

Podatke o predvidenem delovanju ribiško-čuvajske službe se vpisuje v obrazec »Ribiško-čuvajska služba«. Vpišite predvideno delovanje čuvajske službe po posameznih revirjih, vrsto in število čuvajev, predvideno število obhodov in porabljenih ur pri izvajanju nadzora posameznega revirja.. V polje vrsta čuvaja vpišite ustrezen odgovor iz priloženega seznama in sicer: ribiški čuvaj ali ribiški čuvaj s pooblastili prekrškovnega organa.

Vsi revirji ribiškega okoliša morajo imeti predviden nadzor. Revirje, kjer se nadzor vrši le občasno lahko združite v eno vrstico in izberete šifro »Več revirjev izbranega ribiškega okoliša«.

Finančni načrt

Podatke o predvidenem finančnem poslovanju se vpisuje v obrazec »Finančni načrt«. V posamezna polja vpišite predvidene prihodke in odhodke po posameznih postavkah v € in centih.